

## NOVA OBRAVNAVA PRISLA V MARIONU

Pred sodišče pride okrog 60 stavarjev radi "upora proti državi;" Hoffman bo prvi; zagovorništvu tvorijo trije odvetniki; Civil Liberties unija pomaga

Marion, N. C.—(F. P.)—Danes, 11. novembra, se prične velika obravnava proti marionskim stavarjem, ki se nahajajo pod obtožbo "upora proti državi." Pred sodišče pride 60 ali več stavarjev, ki so bili aretirani pred več tedni, ker so nastopili proti šerifu, ki je hotel pomesti iz kompanijskih kolib več stavarjskih družin.

Prvi pride pred sodišče Alfred Hoffman, ki je vodil zadnjo stvarico in trije lokalni voditelji. A to bodo spoznani krivim, pride potem pred sodišče najmanj 60 stavarjev. V nasprotnem slučaju je možno, da bo država opustila prosekucijo ostalih obtoženih. Aretiranih je bilo okrog 180 stavarjev.

Zagovorništvu se je pridružil tudi dr. John Randolph Neal iz Knoxville, Tenn., ki je zaslovel pri zagovarjanju profesorja Scopesa v famoznem "oplicem" procesu. American Civil Liberties unija je najela odvetnika A. H. Johnsona, tekstilna unija pa Thomas A. Jonesa, oba iz Asheville, N. C.

Kljub temu, da je obtožnica nadvse absurdna, obstaja radi nipa karolinake justice možnost, da bodo obtoženci spoznani krivim. Kazen za "upor proti državi" je od enega do petnajst let zapora in deset tisoč dolarjev globe. Napram stavarjem vladajo v vseh "boljših" krogih velike mrznje in predsodki.

Kadar bo končan ta proces, pride na vrsto drugi sodnijski proces, namreč proti šerifovim pomočnikom, ki so v zadnjem masakru postrelili šest in razbili 24 delavcev. S stališča državnega, oziroma okrajnega prosekucija, je vsa marionska afera melanholična, ako ne naravnost absurdna.

V prvem procesu bo moral poletiti severnokatolinakega in kapitalističnega zakonika braniti nasilja kompanijskega šerifa Adkinsa, v drugem procesu bo pa njegova dolžnost ravno te stvari tožiti. Pravzaprav prosekutor (država) še ni na jasnem ali naj napadalec stavarjev toži ali naj jih zagovarja. Če se afera bi se lahko smatrala za absurdno, ko bi ne bila tako tragična: tragična je za delavce in tragična je za državo, ki dopušča in je v veliki meri odgovorna za njo.

Glede masakra so bile tri glavne priče—Stewart, Minnich in Nobbett—že večkrat posvarjene, naj pazijo na svoje stopinje. Reakcionarni elementi in kompanijski pripadniki se poslužujejo vsakovrstnih metod za teroriziranje delavcev od odprtih grodenj do nočnega streljanja in plazenja okrog delavskih stanovanj.

Na piki imajo posebno Bill Rossa, ki je prevzel od Hoffmana vodstvo stavke in katerega strazijo delavci ponoči in podnevanj. Pretkli teden so se njegovevemu stanovanju dvakrat približale nočne sence. Zadnje čase prejema stavarji več podpore od cerkvenih ljudi kot od strokovnih unij.

Banka ni več unijaka  
New York.—Beseda "union" bo zletela z naslova International Union Bank, ki je bila do pred par let v posesti International Ladies Garment Workers unije, njene ustanoviteljice. Ta institucija se je združila z neko drugo banko in je v privatnih rokah že dve leti.

## Marionski stavarji izobčeni iz cerkve!

Marion, O.—Okrog sto stavarjev in njihovih pristašev je zadnji petek prejelo pisemno obvestilo odbora tukajšnje baptistovske cerkve, da so izobčeni iz cerkvene občine radi svojih aktivnosti v uniji tekstilnih delavcev. Cerkvini klerik A. R. Black je pojasnil, da cerkev ne mara takih članov, ki "počenjajo nepostavnosti v zvezi s stavko in prezirajo disciplino." Vsi izobčeni člani so domačini.

## Stara garda spel pogorela v senatu

Vse delo velecarinarskih jeklarjev je šlo po vodi.

Washington.—Zadnji četrtek je stara garda dobila poštene batine. Bolj občutljive batine pa so prejeli jeklarski baroni, ko je koalicija svinjeko razmesarila carinsko predlogo z ozirom na postavke jeklarske industrije. Vse delo veleobistov Grundyja, senatorja Reeda iz Pennsylvanije ter drugih služabnikov pri sestavljanju predloge je šlo po vodi.

Progresivno-demokratska koalicija je postavila na glavo vse postavke, ki so bile v prilog jeklarskemu trustu. Znižala je carino na uvoz jekla, surovega železa in žice za ograjo ter je zvišala carino na uvoz mangančne rude. Glede ograjne žice, ki jo rabijo zgolj farmarji, je bila postavka finančnega odseka soglasno zavrnjena. Celo finančni odsek se je zbal svojega deteta. Do tihanjja jeklarskih baronov je prišlo največ radi velikih profitov, katere so gromadile jeklarske korporacije pod obtožbo carino, ki je v veljavi od leta 1922. Senator Ashurst iz Arizone je spročal senatu, da je v zadnjih šestih letih napravilo osem jeklarskih korporacij na podlagi dohodniškega davka skoraj eno milijardo dolarjev čistega profita.

Dobitki teh družb je od leta 1922 znašal ne manj kot 930 milijonov dolarjev. Vendar se ni jeklarskemu trustu videl dovolj velik. Hotel ga je zvišati potom povikanja carine, za kar sta se veleobist Grundy in senator Reed jako trudila.

## Novo priče potrjujejo, da je Mooney nedolžen

Mož, ki je vrgel bombo v San Franciscu, je že mrtev

Dayton, O.—Frank O. Stevens, ki se nahaja v tukajšnjem zavodu starih vojakov, je izjavil 8. novembra, da lahko pri-seže, da je Lewis "Lew" Smith, bivši Clevelandčan, ki je že mrtev, vrzel bombo med parado za vojno pripravljenost v San Franciscu leta 1916, radi katere je Tom Mooney, delavski vođa, danes v zaporu.

Bellaire, O.—Mrs. George Monroe, ki stanje v tukajšnji bližini, je 8. novembra povedala, da je njen pokojni brat Lewis Smith tista oseba, ki je vrzel bombo med parado vojne pripravljenosti leta 1916. Smith je njej priznal, da je on krivec in da Mooney ni imel z njim nobene zveze. Zvezni justični departement je bil informiran o tej stvari.

## Delo zvezne vlade narašča

Washington.—Delo zvezne vlade narašča, narašča tudi število zveznih uslužbencev. Koncem zanjega fiskalnega leta je bilo v zvezni službi 587,665 oseb ali 18,995 več kot pred enim letom. V to število so vključeni je "civil service" uslužbenci, namreč tisti, ki so nastavljeni na podlagi zmožnosti in ne radi političnega pripadništva.

## OSEM MILIJONOV MATER NA MEZDNEM DELU

Radi potrebe za vzdrževanje družine

St. Louis, Mo.—Robert Kelso, ki je aktiven v dobrodelnih organizacijah, je na shodu povedal lepo obleden poslušalcem, da si služi kruh okrog osem milijonov mater v Združenih državah. Delajo v tovarnah, po uradih, v trgovinah in opravljajo hišna dela pri premožnejših slojih. Poleg tega opravljajo hišna dela na svojih domovih.

Povedal je tudi, da obstoji največja otroška delinkventnost (poteptanje in rezultati poteptanja) v revnejših distriktih, predvsem pri družinam, katerih matere so zaposlene izven doma in otroci prepuščeni sami sabi.

Govoril je tudi o problemu starih in revnih ljudi. V Združenih državah je okrog pet milijonov oseb obojega spola v starosti nad 65 let, ki so za življenje odvisni od sorodnikov, prijateljev ali od dobrodelnih organizacij. Starostna podpora bi bila velika uteha tem ljudem, in je edini sistem, potome katerega je možno zadovoljivo rešiti ta problem.

## Senatorji se zmerjajo z "jackass"i

Moses, starogardist iz New Hampshire, je tako nazval progresiste

Washington, D. C.—Zadnji petek je bila krasna debata v senatni zbornici. Senator George H. Moses, starogardist iz New Hampshire in predsednik senatnega kampanjskega odbora republikanske stranke, je imenoval uporne farmarske in progresivne senatorje za zapada in severozapada — kot so Norris, Borah, Brookhart, Shipstead, La Follette, Blaine itd.—"stivne divjih oslov" (sons of wild jackasses).

Razkačeni progresisti so nato padli po Mosesu in ga neumisljeno obdelovali. "Vollici si to zapomnijo in nove volitve so prihodnje leto," je vpil Wheeler iz Montane. Moses je izrekel omejen besede pri neki večerji v četrtek zvečer. BH je zelo hud radi Brookhartovega razgaljenja znanega mokrega banketa v Villard hotelu, kjer so bili nekateri senatorji pogoščeni z žganjem. To razgaljenje je povzročilo, da se zdaj noben senator in kongresnik ne upa več nikamor na gostijo.

## Redči križ podpira belogardiste.

Washington.—Na apel ameriškega poslanika v Harbinu, Mandžurija, je ameriški redči križ poslal dva tisoč dolarjev v podporo belogardističnim beguncem, ki so se po ruski revoluciji naselili ob ruski meji v Mandžuriji. Poslanik pravi, da je potreba med begunci izredno velika in da so po večini prizadete ženske, otroci in starčki. Državni departement je naznanil, da s tem ne misli podpirati ali pa dajati zaščito belogardistom.

## Komunistični glasovi v New Yorku.

New York.—Pri zadnjih mestnih volitvah so dobili kandidati komunistične stranke od pet do šest tisoč glasov. W. Weinstein, kandidat za župana, je prejel 5622 glasov; Otto Hall, kandidat za kontrolerja, je do bil 8050 glasov; Harry M. Wicks, kandidat za predsednika okraja Manhattan, je prejel 5796 glasov in Fred Biedenkaap, kandidat za predsednika okraja Brooklyn, 2446 glasov.

## Dvorozi meč ni družbi všeč

Sodnijska prepoved je ustavna, le, ako je naperjena proti delavcem

New Orleans.—Po mnenju Southern Pacific železniške družbe je sodnijska prepoved le takrat dobra, ako je naperjena proti delavcem. Ako je naperjena proti podjetnikom, tedaj je gotovo nekaj neustavnega; ako ne sodnijska prepoved, je pa neustaven zvezni zakon.

Zadnje spomlad je zvezni sodnik Hutcheson iskal sodnijsko prepoved proti Southern Pacific železnici na aplikacije unije železniških klerkov. Vzrok prepovedi so bili poskusi družbe, da zlomi unijo potome takovane kompanijske unije. Sodnijska prepoved, s katero je sodnik zadržal kompanijsko unijo, je bila potrjena po prizivnem sodišču.

Proti temu odlokom je sedaj družba vzela priziv na najvišje zvezno sodišče. Njen argument je, da je del zveznega zakona za izravnavo delavskih sporov neustaven, ker po družbinem mnenju kongres nima moči, da bi podjetnikom prepovedal posluževati se kompanijskih unij za razbijanje strokovnih organizacij. Vprašanje te sodnijske prepovedi se smatra jako važnim in še važnejši pa bo odlok najvišjega sodišča, ker vsebuje to sporno vprašanje zelo važen princip.

## Vlada se je začela zanimati za mladino

V toku se priprave za obširno študij vseh pušnih otroškega življenja.

Washington.—(F. P.)—V toku se priprave za najobširnejši študij otroškega življenja. Hooverjeva administracija pravi, da bo to najobsežnejša naučna preiskava, ki je bila še kdaj storjena po katerikoli državi. Na načrtih za študij delajo že nad tri mesece.

V akcijo so zainteresirane poleg administracije razne organizacije. Študij bo vršilo peto specialistov in bo trajal najmanj eno leto. Razdeljen bo v mnogo sekcij, izmed katerih se bo vsaka nanašala na gotovo fazo. Ako bo izveden načrt, bo prišla pod mikroskop zdravnikov in sociologov vsa družba današnje Amerike, ker se vprašanja, na katera bodo skušali dobiti odgovor, tičejo vseh slojev in delikatnih socialnih problemov. Kadar bodo zbrali in naučili material, se bo vršilo splošno zborovanje vodilnih krogov dežele z namenom, da se izdelajo priporočila za pospešitev zdravja in otroškega blagostanja. Za to akcijo je odgovorna neka oseba, ki je Hooverju v ta namen izročila pol milijona dolarjev.

## Zaslišan je še ni končano.

Washington.—Zaslihanje o Flathead indijaki rezervaciji, ki se vrši pred zvezno elektrarsko komisijo še nad en teden, še ni končano. Boj za razvoj vodnih sil na rezervaciji se vrši med Rocky Mountain Power kompanijo, ki je podružnica trusta elektrike in inženirjem Wheelerjem. Zaslihanje opazujeta Charles Russell, solicitor komisije in Wm. V. King njen glavni računovodja, ki sta trn v peti elektrarskim magnatom ter nasprotnika taktike glavnega tajnika komisije Bonnerja.

## Thomasov sin spremenil pozicijo

Montreal, Kanada.—A. J. Thomas, sin angleškega ministra Jamesa Thomasa, je nastopil službo pri Ontario Hydro-Electric komisiji kot inženir. Bil je uposlen v tehničnem oddelku Kanadske državne železnice več let.

## LIBERALIZIRANJE DRŽAVNEGA DEPARTAMENTA

Stimson je dovolil vstop tudi političnim izgnancem iz Nikaragve

Washington.—(F. P.)—Liberaliziranje državnega departamenta z ozirom na vstopno dovoljenje raznim zunanjim političnim izgnancem se lahko prišteva med najznačilnejše politične pojave Hooverjeve administracije. Zrcalo liberaliziranja je vidno v tem, da je poleg grofu Karolyju sedaj Stimson dovolil vstop tudi petim političnim izgnancem iz Nikaragve.

Med temi je delavski voditelj in liberalce Salomona de la Selva, ki je bil prominenten v gibanju Panameriške delavske federacije. V njegovem interesu je intervenirala pri državnem departamentu Ameriška delavska federacija, v prid ostalim štirim pa American Civil Liberties unija. Ostali trije od osemih izgnancev iz Nikaragve niso vložili prošnje za vstop.

Za nove tendence v departamentu je veliko odgovoren prvi pomožni tajnik J. P. Cotton, katerega je za to mesto pripravil generalni diplomat Dwight Morrow, ameriški poslanik v Mehiki, ki je največ pripomogel, da je ameriška vlada opustila arogantno taktiko napram Mehiki.

Pomen te nove tendence je možno pravilno ceniti le tedaj, ako se vpošteva oskoarčna in sikrajno reakcionarna taktika državnega departamenta zadnjih osem let. V tem oziru sta Hughes in Kellogg diskreditirala deželo v očeh vsake svobodoljubne osebe, pa bil Amerikanez ali kake druge narodnosti.

Istočasno je tudi delavski departement naznanil, da ne misli deportirati Armando Borghija, katerega želi dobiti Mussolini v svoje krepnje. Borghi je bil svoje čase diktatorjev oboževalec, ki se je tekom časa spremenil v njenega nasprotnika. Italijanski poslanik v Bostonu je Borghiju odvzel potniški list. Proti njemu je bila nato izdana deportacijska tiralnica, katero je delavski departement sedaj preklical. Borghi agitira med ameriški Italijani proti Mussolinijevemu režimu.

## Strojniki se branijo časopisa.

Washington.—V uniji mašinistov se vrši splošno glasovanje, da-li naj organizacija še v bodoče obdrži tednik "Labor," ki ga v glavnem izdajajo železničarske unije. List izhaja v Washingtonu in je, razen političnih smernic, jako dobro urejevan. Prejemajo ga tudi člani unije strojnikov, za kar plačajo 60 centov na leto iz skupne blagajne. "Labor" je politično glasilo železničarjev; na splošno je progresiven, vendar pa nasprotuje akciji za ustanovitev delavske stranke.

## Francija bo pestila nemške nacionaliste

Pariz, 9. nov.—Tardieujeva vlada si je pridobila večino v zbornici s tem, da je obljubila levčarskim strankam socialne reforme, desničarjem je pa ugodila, ko je naznanila, da francoske čete ostanejo v Porenju toliko časa, dokler Youngov reparcijski načrt ne stoji v operaciji. To je kľofuta za nemške nacionaliste, ki forsirajo v Nemčiji plebiscit za odklonitev Youngovega načrta.

## Avti ubili 15 Čikažanov v nedeljo

Chicago.—Včerajšnja nedelja je bila spet slab dan za motoriste. Ker je deževalo in so bile ceste opolzle, je bilo veliko številno kolizij in 15 oseb je bilo ubitih, mnogo pa ranjenih. Število mrtvih v tem letu je s tem naraslo na 844 v okraju Cook.

## Ta je že preskrbljen za božič

Chicago.—Peter Supenski, star 50 let, je že preskrbljen za letošnje božične praznike. Peter, ki je že več mesecev brez dela in brez sredstev za življenje, je bil te dni obsojen na 30 dni zapora, ker je ukradel nekaj svinca. "Trideset dni je premalo," je protestiral Peter. "Dobro, pa 60 dni," je popravił sodnik. "Zakaj pa?" "Zdaj sem brez skrbi, da bom jedel na božič," je pojasnil Peter.

## Pri milijonu zmanj-kalo vloed poloma

Čikaški odvetnik in spekulatelj izgini; panika med investorgi

New York.—James J. Rorand, predsednik County Trust kompanije in intimni prijatelj Al Smitha, bivšega gubernerja v New Yorku, se je v soboto ustrelil. Vzrok: na borzi je izgubil ogromne vaote denarja. Star je bil 47 let.

Chicago.—Louis I. Gottlieb, odvetnik z delnicami in drugimi vrednostnimi papirji, ki je imel pisarno na 1872 N. Halsted st., je zadnje dni vzel francosko slovo. Njegova pisarna je bila zaprta in Gottlieba ni nikjer. Z njim vred je izginiã tudi njegova tajnica, miss Clara Shapiro. Policija ga pridno išče, ko je bila obveščena, da se za Gottlieba zanima več ducatov njegovih klientov, ki so kupili od njegove delnice, zadolžnice in razne druge vrednostne note v skupni vaoti več kot pol milijona dolarjev. Mnogi njegovi "investorji" so kmalu doznali, da so njihove vrednostne listine ničvredni duplikati.

Kolikor se je izvedelo, je Gottlieb izgubil stotisočake na borzi in potem si je hotel pomagati z nečednimi transakcijami, ki pa niso mogle ostati dolgo skrite.

## Mussolini presodil glede podmornikov

Podpiral bo Ameriko in Anglijo z namenom, da dobi mastno posojilo

London, 9. nov.—Danes je prišla vest, da je Italija spremeniã stališče in da bo podprla Veliko Britanijo in Združene države na prihodnji mornarični konferenci v Londonu. Mussolini, ki je bil doslej proti odpravi submarinov, bo na konferenci podpril zahtevo Amerike in Anglije, da se podmorniki totalno odpravijo.

Kaj je Mussolinija privedlo do tega, ni natančno znano, vsekakor pa namerava dobiti v Ameriki in Angliji novo posojilo, ki bi težko prišlo, če bi nasprotoval anglo-ameriškemu razorožitvenemu programu.

## Vareva senca zopet straši.

Washington.—Zadeva političnega bossa Philadelphije glede senatnega stolčka pride definitivno pred senat, ko se otvori prihodnje redno zasedanje meseca decembra. Do tega spoznavanja je prišlo med demokrati in progresivnimi republikanci. Da bo Vareju odvzet mandat, ki ga ni nikdar nastopil, je skoraj gotovo. Vare je bil "izvoljen" senatorjem leta 1926 potome velike korupcije, za katero je stara garda potrošila dva in po milijona dolarjev.

## Banke v Nemčiji pokažo

Berlin; 9. nov.—Ta teden so tri banke propadle v Nemčiji. Izgube znašaja več milijonov mark.

## KROJAŠKA UNIJA PREGLEDUJE TEREN

Cleveland, Buffalo, St. Louis bodo posorišča bodočih naskokov krojaške unije.

New York.—(F. P.)—Z dosega popolne zmage v Philadelphiji Amalgamated Clothing Workers unija sedaj obrača oči proti zapadu. Buffalo, Cleveland in St. Louis so mesta, v katere vrše Amalgamated svoje organizatorične sile.

Pod mikroskopom organizatoričnega štaba so razmere v krojaški industriji teh mest, ki so edini večji kraji, katerih unija še ni osvojila. V delu so načrti za večji naskok teh neunijskih trdnjav. Kdaj se priklonijo uniji, je le vprašanje časa, ker Amalgamated ne bo prej mirovala, da organizira vso industrijo moških oblek.

Da se to zgodi, ni o tem nikakega dvoma, ker Amalgamated je do danes premagala še vsako neunijsko trdnjavo, katero je pričela resno naskakovati. Da zna naskakovati in pridobiti delavska srca, priča to njena viharja, bojevitost in čudovita zgodovina.

Pred enim letom je imela v Philadelphiji manj kot tisoč članov. Zadnji mesec je bilo tam prodanih 10,800 članskih znamk. V dobrih treh mesecih je organizirala vse velike in manjše tovarne v tem mestu, razen tistih, ki se skrivajo po kletah ali na podstrešjih. O Philadelphiji je bilo splošno mnenje, da ne bo nikdar organizirana. Danes je skoraj stoprocentno v uniji kljub desetletnemu upiranju.

Med tem časom, namreč tekom filadelfijske kampanje, je Amalgamated vodila organizatorične boje tudi v drugih mestih. V Syracuseu (N. Y.) je organizirala Washdougala kompanijo, ki uposljuje 600 krojačev. V tem mestu in v Buffalu je več krojaških tovarnih, ki so zbežale pred unijo, največ iz Rochesterja.

V Cincinnatiju, ki je bil do leta 1925 neunijski center, je v toku stavka pri R-B Clothing kompaniji. Organizirani krojačji pri Nash Tailoring kompaniji so sklenili zbrati \$50,000 velik stavkovni sklad in bodo v ta namen prispevali 10 odstotkov plačila toliko časa, da bo ta vsota zbrana ali dolder se R-B kompanija ne poda. Ko se to zgodi, bo Cincinnati stoprocentno v unijskih vrstah.

Duh Amalgamated je zapopaden v sledečem pasusu: "Nekdaj so rekli, da ne bo nikdar mogoče organizirati židovskih krojačev; pogled jih danes. Zatem so neverjetni Tomaži rekli, da Italijani niso pristopili do organizacije. Slučajno tvorijo veliko večino filadelfijskih krojačev Italijani in njihovi tukaj rojeni otroci, ki so se v ravnokar dovršeni kampanji izkazali izborne bojovnike," je filozofiral organizator.

"Ako unija nastopa agresivno in inteligentno, lahko organizira delavce katerekoli narodnosti; Italijane, Jude, Amerikance ali kake druge narodnosti. Predno so pripravljene doprineti prvotne ertve jih mora unija gotovo pripraviti, da jim bo organizacija koristila."

## Eksplozija v tovarni; pet delavcev mrtvih

Elyria, O.—Pet delavcev — med temi ena ženska — je bilo raztrganih na kosce zadnje soboto, ko je eksplozija plina raznesla tovarno Timms Spring Co. v tem mestu. Eden delavec si je prižgal cigareto in povzročil eksplozijo v prostoru polnem plina. Mrtvi delavci so: W. H. Simpson, Louis Butcher, John Raple, Mike Swetz in Margaret Oltman.

**PROSVETA**  
THE ENLIGHTENMENT

GLASLO IN LISTINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Narodna: za Zdravne druzbe (vseveč) in Kanadi \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta, \$1.50 na četrti leta; za Chicago in Cleveland \$1.50 na leto, \$0.75 na pol leta; za inozemstvo \$9.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year, Chicago and Cleveland \$1.50 per year, foreign countries \$9.00 per year.

Cena oglasa po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Advertising rates on agreement. Manuscripts will not be returned.

Naslov za vse, kar ima stik s urednikom: PROSVETA, 2837-59 South Lawrence Ave., Chicago, Illinois.

MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

138

Datum v otepljenju, na primer (Oct. 31-32), poleg valnega črta na naslednjem, da vam je v tem dnevu postala znana. Ponovite jo prevodno, da se vam list ne uvari.

### Glasovi iz naselbin

#### Banovec koncert

Farrell, Pa. — Dne 2. novembra je g. Banovec imel koncert v Girardu. Koncerta niso hoteli zadržati, ker se mi je zopet nudila prilika slišati slovensko pesem. V Girardu je že stara navada, da se vsaka priredba prične eno uro pozneje kot je rečeno. Ta navada je že stara več let in izgleda, da je ne bodo opustili. Vsi tedaj sem imel veliko časa za pogovor s svojimi prijatelji, s katerimi sem se sešel na koncertu. V Girardu sem našel svojega starega prijatelja J. Matekoviča, ki je prišel iz oddaljene Gowanda, N. Y., da sliši našega pevca. Razume se, da sva imela veliko gradiva za pomenek. Upam, da se še snideva ob bližnji priliki.

Rojaki iz Bessemerja so bili na koncertu zastopani polnoštevilno. Vsaj tako se je izrazil mr. Džič. To je lepo in naš ljudje iz Bessemerja so lahko ponosni na svojo zavednost. Navzoči so bili tudi rojaki iz Youngstowna, Warrena in nekaj jih je prišlo odo iz Clevelanda. Girardčanov je prišlo na koncert le neznatno število; to so bili tisti, ki navadno posejajo vse kulturne priredbe. Bilo je res, kot je rekel prijatelj Prevec, da so bile zunanje naselbine zastopane s 75%. Torej ni nič čudnega, ker je prijatelj Anžič v nekem dopisu kritiziral Girardčane, da se slabo udeležujejo prireditev v svoji naselbini. Njegova kritika je bila upravičena, kajti vedno se ne more računati na zunanje goste.

Koncert je bil imeniten. Banovec nas je očaral takoj s prvo pesmijo "Kje je moj mili dom" tako, da je bilo rosnost marsikatero oko. V peti in šestini je bil izvrsten, pa naj je pel naše narodne pesmi ali selekcije iz oper. Arije iz oper je moral na navdušeno odobravanje ponoviti.

Ko je prišel na slovenske narodne pesmi, nas je s svojim nastopom v narodni noši še bolj priklenil nase. Pel jih je tako mlo, da smo ga kar strme poslušali. Kretnje pri pesmi "Ko so fantje proti vasi šli" in melodija so nas tako prevzele, da smo bili s srcem in dušo v domovini. "Sem fantič iz zelenega Stajerja" nas je navdušila, da smo se iz srca nasmejali. Pesem "Pod okence pridem" je bila tako živa, da se je marsikateri spomnil, kako je v starem kraju hodil vasovajat. Jaz sem si pri tej pesmi priklical v spomin dogodek, ko sem šel prvokrat klicat sosevedo Francko in sem pri tem ubil o okno, drugi dan so me pa mati pretepli z brezovko. Od takrat sem moral spati v zapetku toliko časa, da mi je oče rekel: "Sin, če si, da greš v Ameriko." In res sem šel, tega je že 19 let, vendar mi je pri tej pesmi slika živo stopila pred oči, ko sem se spomnil, da bi bila Francka lahko takrat rekla, da je "en maček bil, ki je miške lovil". Francka je pa bila poštena, kot so navadno naša kmečka dekleta, pa sem moral poslati dolar iz Amerike za razbito šipo.

Upam, da je bil g. Banovec zadovoljen v Girardu in da je bil tudi finančni uspeh dovoljen. Le škoda, da je čas tako hitro potekal in je bilo potrebno odriniti proti domu.

Ko sem prišel domov, je bilo že pozno. Spomnil sem se na clevelandске rojake, ki so vabudili toliko nepotrebne senzacije radi neke gramofonske plošče. Rad bi vedel, kakšna je tista plošča, radi katere je bilo toliko zgražanja. Uredniku "A. D." prav nič ne pristaja njegovo "moralno" stališče, ker je on že veliko škodoval slovenskemu narodu. Spomni se lahko na njegovo delo za časa svetovne vojne, ko je tožaril rojake, ki niso bili njegovega mnenja, pa se bo videl v zrcalu in morda bo tudi spoznal, da je najbolje, ako pušči druge ljudi pri miru.

Frank Kramer.

#### Popravek

Auburn, Ill. — V mojem dopisu z dne 5. nov. naj se glasi, da rudarji prejema 91c od tone, ne pa 95c. Za dnevno delo se plačuje \$5.95 in \$6.10. Toliko v popravek, da ne bo kakšnega nesporazuma med čitatelji.

John Homez.

#### Naše priredbe

Pueblo, Colo. — Društvo št. 42 JSKJ je pred par tedni uprizorilo tri igre enodejanke. Kot je izgledalo, je bilo občinstvo zelo zadovoljno z njimi. Oglasila sta se pa kritika v Prosveti, "Orlov" v št. 251 in "Naročnik" v št. 253. Sicer kar sta ta dva pisala, ni ravno kritika, izgleda pa, da nočeta dati gotovim ljudem priznanja. "Orlov" je zelo skop s svojo pohvalo igralcev in pravi, da so bile res le za smeh in kratek čas, "Naročnik" pa ni bilo jasno, da je gospa Pelka glavna vloga. Sicer je res, da so bile igre za kratek čas, saj to tudi žele tukajšnji rojaki, kajti tuge imajo tako dovolj, ne da bi hodili gledat žalostne igre v dvorano in se pri teh jokali. "Naročnik" bi bil lahko styar bolje opisal kot jo je. On namreč piše, da sta v igri "V posredovalnici" ga. Češarek in Lena Zadrmedal glavni vlogi. Res je, da sta ti dve vlogi najbolj smešni, s tem pa še ni rečeno, da sta glavni. Glavna vloga je ga. Pelka, ki je bila v rokah g. Vidice in jo je prav dobro pogodila.

Ostale vloge so skoro vse snake, ene slabše, druge boljše; vsi igralci ne morejo nikdar dobiti dobrih humorističnih vlog, razen ako bi se dobilo tako igro, v kateri bi imeli vsi igralci smešne vloge. Težava je v tem, da pravi o osebi, ki ima nevažno vlogo, da ne zna igrati, tega pa ne vedo, da se mora vsak igralec potruditi, da se nauči svoje vloge. Vsak igralec, ki se potruji, da napravi iz svoje vloge kar je največ mogoče, je dober.

Ga. Radovich je imela kratko a težko vlogo Francosinje in jo je prav dobro rešila. Gdč. Gaber v vlogi Fanny Malinčeve je igrala izvrstno, da ni mogla bolje. Isto se lahko reče o g. Sniderju, gdč. Bojcu, gdč. Rupanju in gdč. Hribarju. Ga. Muhič v vlogi frizerke in ga. Hočevar v vlogi zaspane deklice sta povzročili obilno veselja in smeha, kakor je že "Naročnik" poročal. Mislim, da se je tudi vloga g. pl. Steblinake za silo tudi prevabilo. V igri "Čašica kave" je nastopilo več oseb in je dobro izpadla. Moški so uprizorili komedijo "Junaki". Vloge so imeli John Mesojedec, Anton Kočehar, Frank Mesojedec, Albin Blažina in Joe Prijatelj. Vsi so igrali dobro in bilo je toliko smehaj, da smo mislili, da se bo dvorana podrla.

V Pueblu imamo vedno kako igro ali veselico na programu. Mislim, da se naša naselbina lahko prišteva med najbolj aktivne slovenske naselbine. Sedaj smo ustanovili novo društvo. Kar pa mi rabimo, niso nova društva, ker teh je že itak preveč, pač pa več članov v starih društvih.

Kritiki naj si zapomnijo, kadar bomo spet uprizorili kako igro, naj jo ocenijo pošteno, ne pa jemati veselja igralcem pri prihodnjih priredbah.

Frances Boltezar.

#### Slaba kupčija

Milwaukee, Wis. — Pred kratkim sem imel čast spoznati kraljico A. S. (žul sem, da jo tako imenujejo), ko je prišla v mojo hišo in mi ponudila koledar A. M. Ako bi bila imela zastopnika več potrpljenja za mano, bi ga bil morda kupil, kajti jaz rad čitam zanimive stvari. Imam pa to slabo navado, da hočem vsako stvar videti, predno sklenem kupčijo, posebno če, če je prodajalka ženska. Z ženskami je namreč tako, ako ji ponudiš prst, hoče imeti kar celo roko. V tem imam precej skušenosti, zato pa sem si hotel tudi koledar ogledati, predno ga kupim, a imel sem smolo. Videl sem le njeno sliko v koledarju in že je bilo konec moji radovednosti ter je koledar izginil iz moje roke. Ženska si je mislila, ako temu neverniku pustim, da vse pregleda, ne bo kupčije, ja je res ni bilo. Za tisto sliko mi je pa v resnici žal, zato bom skušal dobiti koledar od kakšne druge osebe, ker brez takega kinča ne maram biti.

Menda je res, kakor je rekla, da nekje računajo \$1 za bukvce, ki imajo lesene platnice, notri so pa same nespodobne ženske naslikane. Ženska je o tem do dobro vedela, kar je dokaz, da tudi

### Ustvaritelj časnikega romana

Na Francoskem so se spomnili 100 letnice, odkar se je rodil nekoč prav tako slavni kakor plodoviti pisatelj časnikega romana Ponson du Terrail. Imenujejo ga ustvaritelja te vrste romana, čeprav so že prej posamezni pisatelji, kakor Eugene Sue in celo nemrti Defoe, objavljali svoja dela v nadaljevanjih, no, v takni meri, kakor Ponson du Terrail, ni delal tega pred njim nihče. Bil je ljubljenec publike in njegov gentlemanropar Rocambole, tip, ki so mu ga potem posneli mnogi drugi pisatelji, je postal s svojimi avanturami vsakdanja duševna hrana najširših mas. Mnogo listov je živelo samo na račun du Terrailovih romanov in tako je eden med njimi za časa, ko je objavljaval takšen roman, dvignil svojih 10,000 izvodov na tedaj nezasišano višino 219,000 izvodov. Že to dokazuje, kakšen pomen imajo romani "pod črto".

Delavnost Ponsona du Terraila je bila prav tako neverjetna kakor njegovi uspehi. Dočakal je samo 44 let, a je v tem času napisal okoli 250 del. Prvi roman je objavil, ko je imel 19 let, potem pa jih ni imel nikoli manj nego pet "pod roko." Seveda ni utegnil pasiti pri tem načinu dela ne na slog ne na vsebino. Prečestokrat se mu je zgodilo, da mu je junak, ki ga je bil nekoli poglavij prej pošteno umoril, nenadoma od mrtvih vstal in doživljal nove avanture. Na svoji pisalni mizi je imel pisatelj zato cele ducate vočenihi figur, ki so predstavljale posamezne osebe v romanu. Zaljubljenec je predstavljaval moder trak, ranjence rdeč, mrtevce rumen itd., no, pa vseeno se je še zmerom dostikrat zmotil. Kar se pa tiče sloga, bi lahko navedli celo knjigo takšnih stavkov, kakršni je ta: "Njegove roke so bile mrzle in vlažne kakor kačje" ali pa: "Ah! — je vzkljnil v portugalskimi."

ZDRAVLJENJE RAKA BREZ ŽARKOV IN OPERACIJ

V avstrijski javnosti in v strokovnjaških krogih vzbuja v zadnjih časih mnogo debate nova metoda zdravnika dr. Salzborna v trgu Bockfließu, ki zdravi svoje na raku bolne paciente brez žarkov in operacij. Vsak ponedeljek in četrtek se javi pri njem 40—50 oseb, ki so jih klinike obsodile večinoma med neozdravljive in ki so po dveh, treh mesecih ozdravljene, kakor trdijo same. Strokovnjaki pa v tem pogledu še niso podali končne izjave. Zanimivo je, da sprejema Salzborn v zdravljenje samo takšne paciente, ki se lahko izkažejo o svoji bolezni s pričevanjem kakšnega drugega zdravnika ali klinike, v težjih slučajih tudi z roentgenogramom. Zdravi pa s pomočjo zdravila neznane sestave in z dieto. To zdravilo, ki ga tvori kakšnih dvesto kemičnih snovi, pijejo bolniki pri njem, ker ga ne daje na dom, in sicer z žlico, s čajem in prepečenecem, ki jih prinesejo sami k ordinaciji, torej dvakrat na teden. Dietja pa sestoji iz čaja s prepečenecem, mlečnih in močnatih jedi (čistega mleka malo) in vseh vrst juh z rumenjaki. Mesa malo (10—12 dkg vsak drugi dan), zelenjave in jaje dosti, alkohola in nikotina pa nič.

Kakor poročajo, namerava jo dr. Salzborna pozvati v Buenos Aires, da bi tam preizkušal učinke svoje metode.

39 let star, 20 let presedel v ječi. Pred berlinskimi sodiščem je stal že večkrat predkaznovani 39 letni Harry Gross, mož, ki je presedel nad polovico svoje življenja v zaporih. Zagovarjati se je moral zaradi vloga v neko stanovanje, kjer je v družbi nekega tatu odnesel 25,000 mark gotovine. K obravnavi je bil pritegnjen tudi zdravniški svetnik, ki je izjavil, da izhaja oboževanec iz pijanske rodbine. Njegov oče in ded sta umrli v blaznici, kamor ju je bil spravil alkohol. Edina izjema je bil neki stric, ki je bil svojčas spovednik cesarja Franca Jožefa in je pozneje postal škof. Po teh razkritjih je sodni dvor sklenil, da se bo o vsem tem prepričal in je razpravo odgodil.

LISTNICA UREDNIŠTVA

Radovednež, Pitcairn, Pa.: V zadevi se obrnite na okrajne oblasti, kjer boste dobili potrebne informacije.

Demanti in biseri na nohtih. — V Londonu so si izmislile dame iz "visoke" družbe novo modno noht: namesto da bi si nohte v bodoče strigle in oskrbovale, kakor se spodobi, si jih bodo pustile rasti, da postanejo dolgi kakor tigrovi kremplji, takrat pa si jih bodo spolirale in jim vtisnile v sredino demant ali biser. V Parizu, kjer so ljubosumni, da so jih v Londonu prehiteli s tem "izumom," so pa rekli, da ga ne sprejmejo. Pač pa bodo skušali od tam uvesti nekaj novega v svet: barvanje in lakiranje nohtov v skladu z barvo oblačil. Tako bi morale dame svoje nohte celo po večkrat na dan prebarvati, kolikorkrat bi se pač preoblekle, n. pr. zjutraj heliotropsko, popoldne vijoličasto, zvečer temnomodro. Časa za to jim bržkone ne bo manjkalo.

Drago pohištvo. — V Parizu so prodali na javni dražbi zbirko kneza Moskovskega (pravnuke maršala Neyja), pri čemer so dosegli neverjetne cene. Tako so prodali kompletno spalnico znamenitega igralca Talme za 270,000 fr. Spalnica je izdelana preprosto, a iz plemenitega lesa (citronovina, mahagoni). Se višje ceno pa je dosegel posamezen kos in sicer okrogla mizica, ki jo je naročil Napoleon I. 1806. Nabaljala si jo je država za ceno 400,000 frankov in jo bo razstavila v malmajsonskem gradu, kjer je videti mnogo drugih spominov na velikega Korsičana.

### Ustvaritelj časnikega romana

Na Francoskem so se spomnili 100 letnice, odkar se je rodil nekoč prav tako slavni kakor plodoviti pisatelj časnikega romana Ponson du Terrail. Imenujejo ga ustvaritelja te vrste romana, čeprav so že prej posamezni pisatelji, kakor Eugene Sue in celo nemrti Defoe, objavljali svoja dela v nadaljevanjih, no, v takni meri, kakor Ponson du Terrail, ni delal tega pred njim nihče. Bil je ljubljenec publike in njegov gentlemanropar Rocambole, tip, ki so mu ga potem posneli mnogi drugi pisatelji, je postal s svojimi avanturami vsakdanja duševna hrana najširših mas. Mnogo listov je živelo samo na račun du Terrailovih romanov in tako je eden med njimi za časa, ko je objavljaval takšen roman, dvignil svojih 10,000 izvodov na tedaj nezasišano višino 219,000 izvodov. Že to dokazuje, kakšen pomen imajo romani "pod črto".

Delavnost Ponsona du Terraila je bila prav tako neverjetna kakor njegovi uspehi. Dočakal je samo 44 let, a je v tem času napisal okoli 250 del. Prvi roman je objavil, ko je imel 19 let, potem pa jih ni imel nikoli manj nego pet "pod roko." Seveda ni utegnil pasiti pri tem načinu dela ne na slog ne na vsebino. Prečestokrat se mu je zgodilo, da mu je junak, ki ga je bil nekoli poglavij prej pošteno umoril, nenadoma od mrtvih vstal in doživljal nove avanture. Na svoji pisalni mizi je imel pisatelj zato cele ducate vočenihi figur, ki so predstavljale posamezne osebe v romanu. Zaljubljenec je predstavljaval moder trak, ranjence rdeč, mrtevce rumen itd., no, pa vseeno se je še zmerom dostikrat zmotil. Kar se pa tiče sloga, bi lahko navedli celo knjigo takšnih stavkov, kakršni je ta: "Njegove roke so bile mrzle in vlažne kakor kačje" ali pa: "Ah! — je vzkljnil v portugalskimi."

ZDRAVLJENJE RAKA BREZ ŽARKOV IN OPERACIJ

V avstrijski javnosti in v strokovnjaških krogih vzbuja v zadnjih časih mnogo debate nova metoda zdravnika dr. Salzborna v trgu Bockfließu, ki zdravi svoje na raku bolne paciente brez žarkov in operacij. Vsak ponedeljek in četrtek se javi pri njem 40—50 oseb, ki so jih klinike obsodile večinoma med neozdravljive in ki so po dveh, treh mesecih ozdravljene, kakor trdijo same. Strokovnjaki pa v tem pogledu še niso podali končne izjave. Zanimivo je, da sprejema Salzborn v zdravljenje samo takšne paciente, ki se lahko izkažejo o svoji bolezni s pričevanjem kakšnega drugega zdravnika ali klinike, v težjih slučajih tudi z roentgenogramom. Zdravi pa s pomočjo zdravila neznane sestave in z dieto. To zdravilo, ki ga tvori kakšnih dvesto kemičnih snovi, pijejo bolniki pri njem, ker ga ne daje na dom, in sicer z žlico, s čajem in prepečenecem, ki jih prinesejo sami k ordinaciji, torej dvakrat na teden. Dietja pa sestoji iz čaja s prepečenecem, mlečnih in močnatih jedi (čistega mleka malo) in vseh vrst juh z rumenjaki. Mesa malo (10—12 dkg vsak drugi dan), zelenjave in jaje dosti, alkohola in nikotina pa nič.

Kakor poročajo, namerava jo dr. Salzborna pozvati v Buenos Aires, da bi tam preizkušal učinke svoje metode.

39 let star, 20 let presedel v ječi. Pred berlinskimi sodiščem je stal že večkrat predkaznovani 39 letni Harry Gross, mož, ki je presedel nad polovico svoje življenja v zaporih. Zagovarjati se je moral zaradi vloga v neko stanovanje, kjer je v družbi nekega tatu odnesel 25,000 mark gotovine. K obravnavi je bil pritegnjen tudi zdravniški svetnik, ki je izjavil, da izhaja oboževanec iz pijanske rodbine. Njegov oče in ded sta umrli v blaznici, kamor ju je bil spravil alkohol. Edina izjema je bil neki stric, ki je bil svojčas spovednik cesarja Franca Jožefa in je pozneje postal škof. Po teh razkritjih je sodni dvor sklenil, da se bo o vsem tem prepričal in je razpravo odgodil.

Drago pohištvo. — V Parizu so prodali na javni dražbi zbirko kneza Moskovskega (pravnuke maršala Neyja), pri čemer so dosegli neverjetne cene. Tako so prodali kompletno spalnico znamenitega igralca Talme za 270,000 fr. Spalnica je izdelana preprosto, a iz plemenitega lesa (citronovina, mahagoni). Se višje ceno pa je dosegel posamezen kos in sicer okrogla mizica, ki jo je naročil Napoleon I. 1806. Nabaljala si jo je država za ceno 400,000 frankov in jo bo razstavila v malmajsonskem gradu, kjer je videti mnogo drugih spominov na velikega Korsičana.

### Clevelandске opazke

Letošnja Hallowe'en noč stane mesto Cleveland 8500 dolarjev. Te noči so prejele mesto gaasilke postaje sedemnajst lažnih "alarmov" in vsak stane približno pet sto dolarjev. Na Balkanu je kaj takega nemogoče merikancem se pa najbrž še "fejst zdi," imajo tako nadebudno mladino, ki zna zmeraj in akodovati kar na debelo. Radoveden je kdaj bo "prosvitljena" Amerika dala slovo surdnim in škodljivim tradicijam, podede nim od naših davnih pradedov, primitivni barbarov? Hallowe'en in podobni "prazni iz dobe primitivnih barbarov pač ne spadajo našo dobo!

Clevelandске občinske volitve so koočali. Po izjavah časopisja sodeč, bo večina v prihodnjem mestnem svetu republikanska in bo našer Hopkins najbrž "šel." Izmed štirih venaskih kandidatov v četrtem distriktu ni nobeden izvoljen. Slovenska "narodna" partija v Clevelandu je torej doživela občuten in sluzhen fiasko. Če se naši "rodoljubi" dohodnjih volitev ne spametujejo, tedaj lahko čunamo na osem slovenskih kandidatov v tem distriktu—in če ne bo drugače, bova prjaz in Mike prijavila kandidaturu. Se nam čutiva sposobna za koncilmansko službo.

Glede "novega" čudeža, ki se je rodil v boru A. S.: Ta "čudež" ste prerano razglajavali v javnost. Ni se namreč zgodil! Kajti A. je bil prazen tudi takrat, ko ga je Tone (v Minn.), prazen kot sodi v mojem "kevu pred tremi tedni, praznosta je zvenela iz njegove preje (to je zvedel od tistih, ki so ga brali njim!), praznosta ga odlikuje tudi zdaj, kar več ne bere. (Bo spet "nov" čudež, a?) nem oziru pa mi vseeno ne morem očitati "znote"; namreč kar se tiče obogatevanja sloške kulture s "krepkimi izrazi, zavijanja, umnosti in klevetanja. V tem oziru A. S. prazen.

Clevelandski "rodoljubi" ki so menili iz njih govori narod, so dobili zaslužen kletvo v obliki članka v "javnem forumu" Enpravnosti od 5. nov. Pisec članka je mr. J. A. Siskovich. Njegova "kritika o kritiki moralistov" je stvaren in pravičen odgovor "kritike" naših farizejev, ki so s tako v "padli" po naših pevcih, g. S. Banovcu in g. Ropasovi ter se s tem sami sebe neznanostno mirali. Radoveden sem, kdo neki se zdaj na prsa z "Mea culpa, mea maxima culpa" Bodi kdorkoli že—koristilo tako ne bo. "venga" po smrti ne pomaga.

### Pomlad v antarktiki

Kakor javlja radiopostaja Byrdovega boriča "Little America," se je začela ogledati v antarktičnem ozemlju nova pomlad. Spokukava izza ledenih obronkov in na severni strani je jasno tifeel leasket v gda antarktičnega morja.

Poveljnik Byrd je začel preurejati taborišče. Prvi so se prikazali izpod snežnih mas pov psi, ki niso utrpeli pozimi nobene škode prav je včasih mraz jako občutno pritiskal nje so že postavili kolibe na prostem, da se pomehkužijo, kajti ni več daleč čas, ko bo nastopiti drugo etapo prodiranja proti južni tečaju, etapo, ki naj prinese dokončen uspeh ekspedicije. Vodilci psov bodo takoj začeli nirati živali.

Kakor psi, so dobro prezimila tudi ljudje. Pred kratkim so jih pregledali strokovnjaki Byrdom na čelu. Ugotovili so, da so popolnoma nepoškodovani. Zdjaj je v Byrdovem taborišču še vedno 44 stopinj pod ničlo, toda temperatura se naglo dviga. Ekspedicija se je pripravila na pohod proti tečaju in upa, da bo mogoče dovršiti pot v petih etapah. "Little Americo" in južnim tečajem bo postavljen pet postaj in zalog s hrano, katerih nja bo oddaljena od tečaja 500 km. Psi so začeli najprej prodirati s sanmi proti kraljici Maud.

### Ameriško življenje

Stoj, procesija, mačka gre!

Na križišču Michigan avenije in O'Conora je zelo živahen predmet. Avti drve in tja in pasanti so vedno za petami drugemu. Policaj Anton Schmidt, ki stoji na križišču in regulira promet, ima včasih težave. Schmidt je zelo uljuden, kadar vidi mlade otroke v naročju ali v vozičku, ki hoče koraciti ulico. Takoj stopi k njej in jo na drugo stran, medtem pa z vzdignjeno roko opozarja motoriste, naj počakajo.

Nekega jutra, ko je bil promet najvišji, se je spet dvignila policajeva dlan, toda v tej avto so zaman iskali ženske z otroki njegovi strani. Kljub temu je spremljal preko ceste in jo junaka obvaroval vsake sreče. Pred njim je korakala pisana mačka, ki je nesla mladiča v gobcu. In ves promet moral stati, dokler ni bila mačka z mladim drugo strani.

# Vesti iz Jugoslavije

## PRED SPLOŠNO UVEDBO LATINICE

(Izvirno.)  
Ljubljana, 22. okt. 1929.

Pri nas se stremi za tem, da se država oz. narodi v njej čim bolj združijo. Z ozirom na to je bila tudi razdelitev države na banovine izvršena ne glede na narodnost, marveč strategično. S tega oziroma je kralj z aktom od 3. oktobra preklical upravni status države kot Kraljevina SHS in jo nazval z enim imenom "Jugoslavija".

Dasi je obstajala Kraljevina SHS že deset let je bilo vendarle nemogoče, zlititi vse narode v državi v eno, kljub vsemu prizadevanju in to smer. Razmerje med Hrvati in Srbi se je naposlednje poostrižilo in doseglo višek ob atentatu na hrvatske voditelje v skupščini. Zdej v novem režimu se vedno bolj trudijo, izvršiti že davno nalogo: ustvariti v državi res en sam narod, zlititi vse državljane čim bolj.

V tej nameri je padel tudi predlog, naj bi se za novo državo uvedla raba latinice. Ni dolgo tega, kar je ministristvo prosvete izdalo enoten pravopis srbsko-izdalskega jezika. Zdej hoče iti hrvatskega jezika. Zdej hoče iti vse del ter odpraviti cirilico ter uvedti za novo državo rabo latinice. Srbi naj bi torej zapustili pisavo cirilice ter prevzeli abecedo, kakoršne se poslužujejo Hrvati, Slovenci ter vsi kulturni narodi na svetu. Proti temu predlogu nekateri protestirajo (Srbi), drugi pa predlog pozdravljajo. Srbi ne marajo videti, da rabijo latinico tudi Francuzi, Angličani, Čehi, i. t. d., ampak bodo obronke videli predvsem, da rabijo latinico Hrvatje. Drugič pa tudi smatrajo pisavo za božanstvo darilo in že radi tega ne bi hoteli spreminjati svoje "zabukovane". Tudi se sklicujejo na Ruse, Bolgare, ki še vab rabijo cirilico. Ne marajo menda tudi slišati, da nameravajo tudi Rusi spreminjati pisavo in sicer uvedsti popolno le latinico.

Drugi spet so za predlog, češ mnogo več Srbov zna brati latinico, kakor pa Slovencev brati cirilico, zategadelj bi Srbi lažje prevzeli latinico. Tudi je treba odločno računati in se ozirati na dejstvo, da je latinica pisava največ kulturnih narodov, kakor tudi ni zavrtača dejstva, da je latinica mnogo praktičnejša od cirilice. Latinica je bolj vseh o čem radi svoje zakroženosti, kakor pa cirilica, ki je za oči bolj zvrtnjiva. Tudi na to se treba ozirati.

Celo tako množično evstveni narod kot so Rusi hočejo uvedti latinico ter že pripravljajo vse potrebno za to reformo. Saj se poslužuje zdej cirilice samo že pravoslavni narodi.

In pomniti je še eno: četudi danes uvedemo za vso državo latinico, bomo še vedno za Turke. Ti so namreč že pred letom sprejeli latinico.

## Huda avtomobilska nesreča pri Mariboru

Maribor, 23. okt. 1929.  
Večraj dopolne se je pripetila pri Sv. Petru v bližini mesta spet avtomobilska nesreča, ki si čep ni terjala nobenega človeškega življenja, ki pa bi vendarle lahko postala za vse potnike v avtu usodna. Dopolne po 9. uri je čebelar Kirar Franc krenil s svojim avtom proti Mariboru, kamor je hotel prepeljati nekaj medu. Pri cerkvi sta prisledili še Alojzija Fabjanova, žena mizarja in Marija Baumanova, žena škempeterskega organizista. Komaj je avto odpeljal po ozkem kolovozu proti glavni cesti, je dejala ena izmed obeh potnic, da je menda nekaj padlo iz avta. Kirar se je ozrl, pri čemer je volan zasukal malo na levo — prav dovolj za nesrečo. Kolo je priskočilo v ceste in strmoglavilo preko hriba v dolino. Trikrat se je prevrnil ter treščil v mesno prekalnico tar obležal ob stanovalniški hiši velesposetnice Lerberjeve, 20 metrov globoko pod cesto. Vse tri je pomelalo iz sveta — dasi se je Kirar do zadnjega držal za volan — ter so obležali. Ljudem, ki so videli ta prizor, je kar kri zastala. No — Kirar je kmalu vstal ter pomagal ostalima dvema izpod razvalin avtomobila. Obe zelo pobiti, imata več ran, vendar ni hujših

## Goljufije, goljufije...

Zagreb, 24. okt. 1929.

Železniška direkcija je bila obveščena o sleparijah nekaterih višjih železniških uradnikov. V dogovoru z gozdarskim podjetjem "Pobeda" v Banjaluki pri dobavljanju železniških pragov je goljufalo uradništvo kar na debelo državno železnico. Vso zadevo je prijavil bivši uradnik imenovan Beroš, ki so ga odpustili. Vedel je za te sleparije ter naznanil vso zadevo železniški direkciji v Zagrebu. Na njeno zahtevo je policija aretirala dva uradnika tvrde kakor tudi uradnika železniške direkcije inženjerja Goranina, ki je prevzemal železniške pragove. Uvedena preiskava je namreč dognala, da je podjetje dobavljalo slabo blago, ki ni ustrezalo pogojem, in ga seveda dvojno ali trojno zaračunaval. S tem so seveda uradniki podjetja kakor tudi inženjer Goranin zaslužili mastne tisočake. Pisarno podjetja so zapečatili, vse osumljive pa predali državnemu pravdnstvu.

**Vlomilci imajo piko na trafikah**  
Celje, 25. oktobra 1929.  
Stevilo vlomov in vlomilcev majhnega kalibra se je zadnja leta znatno pomnožilo, ali pa je njih delavnost zavzela širši obseg. Ni menda vasi, da ni bil v njej že izvršen kak večji ali manjši vlom. Teh zadnjih sploh ne beležimo več. Imajo pa v lomilci neko posebno veselje do trafik oz. do tobaka. V mnoge trafikah na mestnih periferijah so bili že izvršeni vromi, pri katerih so bili deležni ponavadi majhnega plena v obliki cigaret, cigar in kakega kovanega drobiža.

Včeraj ponoči je bil izvršen predrzen vrom v trafikko Mihaela Pika na Kralja Petra cesti v našem mestu. Vlomilci so udrl v trafikko iz poleg ležeče drvarnice čevljarkega mojstra Potekala, kjer so iztrgali ključavnico in prebrili izid. Iz zidu so potegnili kakih 15 opek in napravili odprtino, akogi katero so se splazili v notranjost trafikke. Sicer so tostran odprtine naleteli na stelažo, ki so jo morali prevrniti, kar pa ni povzročilo mnogo ropota, saj je padla na papir. Stelaža je bila namreč polna šolskih zvezkov, papirja, kuvert, razglednic in drugega, kar se je raztrosilo po tleh, ki jih je trafikant prav istega večera namazal z oljem, tako da je mnogo papirja uničenega. Vlomilci so pobrali velike množice cigaret vseh vrst, cigar, tobaka, galanterije, kovane drobiža, 100 italijanskih lir, 20 šilingov, 50 srebrnih kron, za nad 5000 Din poštinih znamk in blizu 2000 Din kolektiv. Izgnili so vlomilci brez sledu. Policija je uvedla obširno preiskavo, da izsledi vlomilce, ki so morda isti, ki so izvršili v taku zadnjega meseca že 3 velike vrome sredi Celja.

Vsa škoda okradenega trafikanta znaša 17.000 Din, ki pa je menda vsa krita z zavarovalnino.

## Smrt na železniški progi

Ljubljana, 24. okt. 1929.

Vsa Šiška živi danes pod vtisom strašne nesreče ali samomora, ki je bil izvršen na progi blizu hangarja v Šiški. Ko je namreč davi okoli 4. ure železniški progovni preglednik Gabrovšek nadzoroval prog, je našel pred uvoznim signalom blizu hangarja strahovito razmesarjeno moško truplo. Obvestil je takoj policijsko stražnico v Šiški, ki je obvestila policijsko direkcijo. Obenem pa poslal na lice mesta dva stražnika. Moški, ki je ležal na progi je bil strahovito razmesarjen. Vlak mu je odrezal obe nogi v stopalu, zmečkal desno roko v zapetju in prebil lobanjo tako, da so se možgani razlili po zemlji. Po legi trupla bi bilo sklepati, da gre za samomor, zakaj truplo je ležalo preko tračnic. Ob tračnicah je ležala službena železniška čepica iz česar je bilo sklepati, da je ponorečenec železničar. Pri njem so našli legitimacijo, glasečo se na ime Franc Dobrovolje, rojen 1875 na Vrhniki in stanujoč v Černetovi ulici v Šiški.

Na kraj nesreče sta dospela dežurni uradnik policije, revirni nadzornik Podreberšek in policijski zdravnik dr. Avramovič. Na ukaz zdravnika so truplo železničarja prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu. Vsi znaki so namreč pričali, da gre za nesrečo ali samomor in je vsak morebitni zločin izključen. Pokojnik Franc Dobrovolje je bil oženjen in oče treh otrok. Včeraj dopolne je prišel domov in tožil, da ga boli glava. Odsel je popolne na sprehod. Ob 6. zvečer bi bil moral nastopiti službo na glavnem kolovozu. Ko pa mu je žena prinesla tja večerjo, ga ni našla. Šele zjutraj danes so ga našli mrtvega na železniški progi. Na istem mestu je izvršilo samomor v zadnjem letu že pet oseb. Ali je Dobrovolje izvršil samomor, ni mogoče vedeti. Živel je v soglasju z družino in dokaj dobro. Mogoče je, da je izvršil samomor v hipni duševni zmedenosti, kakor tudi ni izključeno, da se je volil v vlakom, pa je hotel skočiti z njega ter pri tem padel pod kolese.

## Med kot zdravilo

Že v minulih stoletjih se je pristni čebelni med rabil kot zdravilo. Ker se ni ohranilo navodilo kako se med rabi v posameznih slučajih obolevnosti, je umevno, da je pri napačni uporabi naravnost presenetljiv.

Veljalo je mnogo poizkusov, da zamoremo danes v posameznih slučajih obolevnosti dati navodila za rabo medu kot zdravila; omejimo se samo na bolezni, ki so bile naravnost čudovito ozdravljene v tolkih slučajih, da je domialjija ali sugestija izključena.

## Med kot pomirjevalno sredstvo za živčevje pri pomanjkanju mirnega spanja

Vzemi vsak večer ko al že legel v posteljo po 2 kavini žlici nerazredčenega medu, najsi bo tekoč ali že strjen in sicer hladnega, neugretega. Ne zavži medu takoj, ampak zadržaj ga toliko časa v ustih, da se razgreje na telesno toploto in s slinami dobro pomeša. Pri nekaterih osebah učinkuje kura še prvi večer, pri zelo razdraženem živčevju še le po nekaj dneh. Najbolje učinkuje cvetlični (pomladni) med. Opozorjamo one osebe, ki se izogibajo sladkorja, ker se boje, da bi odebale, da med ne debeli kakor sladkor, nasprotno razkrajja ono tekočo, ki jo kri odlaža na neljubi način na posamezna mesta človeškega telesa.

## Med kot zdravilo proti vnetju sluznic v ustni votlini in temu vnetju slededemu nahodu

V slučaju vnetja ustne votline je najboljši med zmešan v vroči lipov čaj, kar je popolnoma napačno. Vseled vročine čaja izlupje eterična olja iz medu, vročina pa še bolj razdraži še i-tak vnete sluznice, zato ni čudno, da izpostane vsak učinek. Ako hočemo potolažiti vnetje sluznic, moramo vzeti med nerazredčen, in ga zadrževati čimdalje v ustni votlini, predno ga zavžijemo, saj ni želedec vnet, ampak ustna votlina. Najbolj primeren za ta namen je pomladni med, a ga ne kaže vzeti več nego kavino žlico v presledkih po 2 uri, ker je med močno hranilo, ki bi v veliki množini zavžiti prekomerno obremenil srce.

## Med kot zdravilo pri obolevanju žilodca, pljuč, črev, oblieti in mahurja

Med tem, ko se rabi med pri prej opisanih obolevanj nerazredčen z vodo ali kako drugo pi-jajo, ki pa ne sme biti toplejša nego telesna toplota. V ta namen služi najbolje ne premrzla, postana voda. V navadno čašo se vilje postano vodo, vzame kavino žlico medu, ki se ga toliko časa meša, da se popolnoma raztopi. Opomniti je treba, da se med slia nerad topi v vodi in je treba nekoliko vztrajnosti in potrpljenja, da se med popolnoma razdeli v vodi. V nobenem slučaju se ne sme pretirati in navadno čaša je dovoljna množina za odraslo osebo in naj se jemlje v razdobju vsaj 2 ur. Po izkušnjah učinkuje vsak med zdravilno v teh slučajih obolevanja, vendar je zdravilna moč posameznih vrst medu pri raznih obolevanjih različna.

## Med kot zdravilo

Že v minulih stoletjih se je pristni čebelni med rabil kot zdravilo. Ker se ni ohranilo navodilo kako se med rabi v posameznih slučajih obolevnosti, je umevno, da je pri napačni uporabi naravnost presenetljiv.

Veljalo je mnogo poizkusov, da zamoremo danes v posameznih slučajih obolevnosti dati navodila za rabo medu kot zdravila; omejimo se samo na bolezni, ki so bile naravnost čudovito ozdravljene v tolkih slučajih, da je domialjija ali sugestija izključena.

## Med kot pomirjevalno sredstvo za živčevje pri pomanjkanju mirnega spanja

Vzemi vsak večer ko al že legel v posteljo po 2 kavini žlici nerazredčenega medu, najsi bo tekoč ali že strjen in sicer hladnega, neugretega. Ne zavži medu takoj, ampak zadržaj ga toliko časa v ustih, da se razgreje na telesno toploto in s slinami dobro pomeša. Pri nekaterih osebah učinkuje kura še prvi večer, pri zelo razdraženem živčevju še le po nekaj dneh. Najbolje učinkuje cvetlični (pomladni) med. Opozorjamo one osebe, ki se izogibajo sladkorja, ker se boje, da bi odebale, da med ne debeli kakor sladkor, nasprotno razkrajja ono tekočo, ki jo kri odlaža na neljubi način na posamezna mesta človeškega telesa.

## Med kot zdravilo proti vnetju sluznic v ustni votlini in temu vnetju slededemu nahodu

V slučaju vnetja ustne votline je najboljši med zmešan v vroči lipov čaj, kar je popolnoma napačno. Vseled vročine čaja izlupje eterična olja iz medu, vročina pa še bolj razdraži še i-tak vnete sluznice, zato ni čudno, da izpostane vsak učinek. Ako hočemo potolažiti vnetje sluznic, moramo vzeti med nerazredčen, in ga zadrževati čimdalje v ustni votlini, predno ga zavžijemo, saj ni želedec vnet, ampak ustna votlina. Najbolj primeren za ta namen je pomladni med, a ga ne kaže vzeti več nego kavino žlico v presledkih po 2 uri, ker je med močno hranilo, ki bi v veliki množini zavžiti prekomerno obremenil srce.

## Med kot zdravilo pri obolevanju žilodca, pljuč, črev, oblieti in mahurja

Med tem, ko se rabi med pri prej opisanih obolevanj nerazredčen z vodo ali kako drugo pi-jajo, ki pa ne sme biti toplejša nego telesna toplota. V ta namen služi najbolje ne premrzla, postana voda. V navadno čašo se vilje postano vodo, vzame kavino žlico medu, ki se ga toliko časa meša, da se popolnoma raztopi. Opomniti je treba, da se med slia nerad topi v vodi in je treba nekoliko vztrajnosti in potrpljenja, da se med popolnoma razdeli v vodi. V nobenem slučaju se ne sme pretirati in navadno čaša je dovoljna množina za odraslo osebo in naj se jemlje v razdobju vsaj 2 ur. Po izkušnjah učinkuje vsak med zdravilno v teh slučajih obolevanja, vendar je zdravilna moč posameznih vrst medu pri raznih obolevanjih različna.



Mrs. Curie, odkriteljica radija, ki je pred letom dospela v Štravosno državo.

## Kasimir Tetmajer: MODER KMET

Neki vojvoda je kruto preziral svoje podanike, slasti kmetov. "Samo s koročcem po njih" bilo je njegovo geslo.

Baš je slavil svoj štirideseti rojstni dan. Plemtvo se je po običaju zbralo, da mu častila. Zabava je bila že v polnem teku, ko nenadno stopi sluga in prijavi kmeta, češ, da stoji pred vrati in hoče a vso silo noter. Nosil s seboj baje prevažno vest za vojvoda.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Kasimir Tetmajer: MODER KMET

Neki vojvoda je kruto preziral svoje podanike, slasti kmetov. "Samo s koročcem po njih" bilo je njegovo geslo.

Baš je slavil svoj štirideseti rojstni dan. Plemtvo se je po običaju zbralo, da mu častila. Zabava je bila že v polnem teku, ko nenadno stopi sluga in prijavi kmeta, češ, da stoji pred vrati in hoče a vso silo noter. Nosil s seboj baje prevažno vest za vojvoda.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## Med kot živilo v pecivu

Ze prednamci so cenili pecivo celajeno s medom. Med tem, ko obteži s sladkorjem oslajeno pecivo tudi zdravi žledec, prenese s medom oslajeno pecivo tudi šibkejši žledec. Vzrok je, da medu pred uporabo ne prevrejo. Med se mora vsaj četrt ure izpostaviti vrenju, treba pa je paziti, da ne vskipi kakor mleko, potem ohladiti in šele nato porabiti. Ni treba posebno poudarjati, da gre v ta namen krona ajdovemu medu izmed vseh vrst medu.

## "Kaj?" se čudijo gosti.

"To je namreč takole: Ko sem prišel na dvorišče in prosil vratarja, naj me pusti k vam, me ni pustil, dokler mu nisem obljubil četrtino nagrade, ki bi jo naj dobil za najdeni prstan. A ko je drugi sluga zvedel za to, me tudi on ni pustil naprej, dokler nisem tudi njemu obljubil četrtino nagrade. Pred večnimi vrati je bilo še stražarje: tu me je zadržal upravitelj in ni mi dal naprej, dokler mu nisem obljubil polovice cele nagrade. In tako meni ne ostane nič..."

Ko je kmet to izrekel, je zabučala burja smeha.

"To si sijajno izvedel, prijatelj", vzklikne vojvoda. "Kar so zahtevali, naj jim bo! Ker si pošteno razdelil ten zanikarneš, naj vsak svoj del prejme!"

In takoj ukaže vojvoda, da se "nagrada" razdeli, in že se razlegne ječanje slug, ki so prejemale — nagrade...

Kmetu pa da vojvoda deset dukatov, ker se je pokazal tako velikega in modrega; in še posebej ga, naj sede k mizi med goste; in te je vaški modrijan s svojimi dovtipi in domalicami ne je zabaval, ampak jim je pokazal tudi to, da priprosti kmet ni bedast, zato mu je težko, ako gospoda z njim ravna kakor s sušnjem...

Ta dogodek je tako močno deloval na vojvoda da je tega kmeta vzel v svoj svet in od takrat postal največji kmečki prijatelj.

Roman v šestih delih s epilogom.

# ZLOCIN IN KAZEN

F. M. Dostojevski:

Poslovenil Vladimir Levstik.

Sedel je še ravnotam na postelji, še vedno zavil v odejo; sveča ni bila prižgana in skozi okno je gledal beli dan.

"Mora me je tlačila vso noč!" Jezno se je dvignil, čuteč, da je ves razbit; kosti so ga bolele. Na dvorišču je ležala tako-gosta megla, da ni bilo ničesar razločiti. Peti ura je že potekala; zaspal se je bil! Vstal je in oblekel telovnik in suktnjo, ki sta bila še mokra. Ko je začutil v žepu samokres, ga je izvelkel in popravljal naboj. Nato je sedel k mizi, vzel beležnico in zapisal na prvi najočividnejši list z velikimi črkami nekaj vrstic. Prebral jih je in se zamisljeno oprl s komolcem ob mizo. Samokres in beležnica sta ležala pred njim, poleg komolca. Zdravljene muhe so se spuščale na nedotaknjeno teletino, ki je še vedno stala na mizi. Dolgo jih je gledal in jih začel naposled loviti z desnico, ki je bila prosta. Trudil se je na vse kriplje ne da bi se mu posrečilo vsaj enkrat. Ko se je zavedel in zalotil samega sebe pri zanimivem opravilu, se je zdrnil, vstal in odločno odšel iz sobe. Minuto kasneje je stal že na ulici.

Gosta, mlečna megla je ležala nad mestom. Svidrigajlov se je napolnil po polzkem in blaten lesenem trotoarju proti Mali Nevi. V duhu je gledal ponoči naraslo vodo Male Neve, Petrov otok, mokre stezice, mokro travo, moko dreve in grmičje — in nazadnje — tisti grm!... Nejevoljno je začel motriti hiše, da bi mislil na kaj drugega. Na cesti ni bilo videti niti pešca niti izvožčka. Trudne in umazane so bile svetlorumene hišice z zaprtimi naoknicami. Hlad in vlaga sta se oprijemala vsega njegovega telesa in začinjalo ga je zebati. Zdajpa zdaj je obstajal pred napis branjarji in sadnih trgovin in pozorno prebiral vsakega izmed njih. In že je bilo konec lesenega trotoarja. Nahajal se je pred veliko kamenito hišo. Umazan, premražen pišček mu je stekel čez pot. Na trotoarju je ležal človek v plašču, pijan do nezavesti. Svidrigajlov ga je pogledal in šel naprej. Naenkrat je zapazil na levi visoko stražnico.

"Ha!" je pomislil Svidrigajlov, "tudi tukaj je prostor zame, čemu bi hodil v Petrov park? Zgodilo se bo vsaj pred uradno priločo..."

Skoro bi se bil nasmehnil tej svoji misli; krenil je v —sko ulico. Tam je stala tista velika hiša s stražnico. Pred zaprtimi velikimi vrati hiše je stal in se s hrbotom naslanjal nanje majhen moščič, zavil v siv vojaški plašč in z bakreno grebenasto čelado na glavi. Na njegovem licu je ležala tista vekovečna vsiljiva bolest, ki se je tako kralo zajedla brez izjeme v vse obraze židovskega plemena. Obadva, Svidrigajlov in Ahil, sta nekaj časa molče motrila drug drugega. Ahilu se je naposled zasedlo čudno, da stoji človek, ki ni pijan; tri korake daleč od njega in strmi vanj pa ne reče ničesar.

"Česa iščete tukaj?" je izpregovoril, ne da bi se ganil z mesta ali izpremenil svoj položaj.

"Ničesar, dragi moj. Dobro jutro ti voščim!" je odgovoril Svidrigajlov.

"Tu ni kraj za to."

"V tuje kraje pojdem, bratec moj."

"V tuje kraje?"

"V Ameriko."

"V Ameriko?"

Svidrigajlov je potegnil samokres iz žepa in napel petelina. Ahil je dvignil obrvi.

"Kaj pa počenjate? Tu ni kraj za tako šale!"

"Zakaj pa ne?"

"Zato, ker ni."

"Dušica, to je meni vseeno. Kraj mi uganja; ako te bo potem kdo kaj izpraševal, povej mu, da sem se odpeljal v Ameriko."

Nastavil si je samokres na dšni senec.

"Ne, ne, tu ni kraj za to!" je strepetal Ahil in širje in širje so mu postajale zenice.

Svidrigajlov je sprožil...

## VII.

Istega dne, toda že okrog sedme ure zvečer se je bližal Razkojnikov stanovanju svoje matere in sestre, ki ju je bil Razumihin nastanil v hiši Bakalejeva. Vhod na stopnice je bil z ulice. Že pred vrati je Razkojnikov še vedno zadrževal korak in premišljeval, ali naj vstopi ali ne. Vendar pa se ne bi bil vrnil za nobeno ceno, zakaj njegov sklep je bil storjen.

"Poleg tega je vseeno, saj še ne vesta ničesar," je mislil sam pri sebi, "mene pa sta itak že vajeni smatrati za čudaka..."

Njegova obleka je bila strašna; vsa blatna je bila, razpuljena in raztrgana, zakaj vso noč se je klatil po dežju. Obraba mu skoro ni bilo spoznati od utrujenosti, izmočeposti in skoro štirindvajseturne borbe s samim seboj. Vso tisto noč je preživel sam, da nihče ni vedel, kod in kako. Toda — vrnil se je s trdnim sklepom v sru.

Potrkal je na vrata in odprla mu je mati. Dunje ni bilo doma in tudi deklet tistikrat ni opazil. Pulherija Aleksandrova je izprva kar onemela od radostnega prosenečenja, nato pa ga je prišla za roko in ga potegnila v sobo.

"Vendar že prideš k meni!" je izpregovorila in glas ji je zastajal od veselja. "Ne bodi hud, Rodja, da te sprejemam s temi neumnimi solzami; to je pravzaprav smeš, ne pa jok. Misliš, da se jočem? Ne, smejem se, toda moja neumna navada je, da mi teko solze, kadar sem vesela. Odkar je umrl tvoj oče, jočem za vsako stvar. Sedi, dragec moj, saj vidim, da moraš biti truden. Ah, kako si se oškropil!"

"Po dežju sem hodil večeraj, mamica..." je izpregovoril Razkojnikov.

"Ne, ne!" je vzkliknila Pulherija Aleksandrova in mu segla v besedo, "ti si gotovo misliš, da te bom takoj začela izpraševati po stari ženski navadi; ne boj se! Zdaj sem se že privadila tukajšnjega življenja in vidim, da je v resnici boljše tako. Enkrat za vselej sem uvidela, da nikakor ne morem presojati tvojih misli in zahtevati od tebe računa. Bogvekalčne stvari, kakšne misli in načrti se porajajo v tvoji glavi; ali naj te pri tem drezam in vlečem, o čem da razmišljaš? ... Ah, moj Bog! ... Kaj se vendar homotam kakor prismojena? ... Veš, Rodja, Dimitrij Prokopčič mi je prinesel članek, ki si ga pričel v časopisu; čitam ga že tretjičkrat. Kar zastrmela sem, ko sem ga zagledala; vidiš, neumna, sem si mislila, vidiš, kaj dela! Tu imaš rešitev vse stvari! Učenjaki so vsi takšni; morda mu gredo ravne kake nove misli po glavi, jaz pa ga motim in trpinčim. Mnogo, dragi moj, seveda ne razumem, ko berem; sicer pa to ni nič čudnega: kje bi jaz razumela!"

"Pokažite mi članek, mamica!"

Razkojnikov je vzel list in površno pregledal svoj spis. Najsi je bilo še tako malo prikladno njegovemu razpoloženju in položaju, vendar je navdalo tudi njega tisto čudno, grenkobnosladko čuvstvo, ki ga okusi vsak pisatelj, ko prvič vidi natisnjeno svoje delo. Vrhutega je treba tudi pomisliti, da je imel šele trindvajset let. To je trajalo par trenutkov. Ko pa je prečital nekoliko vrstic, se mu je zmračil obraz in strašna bolest ga je pograbila za srce. Mahoma se je spomnil vse duševne borbe poslednjih mesecev in s srdom in z nejevoljo je vrgel članek na mizo.

"In vendar, Rodja, četudi sem neizobražena, vendar sodim, da boš v kratkem času eden izmed prvih naših učenjakov. Pa so se drnili misliti o tebi, da se ti je zmešal um! Hahaha! Ali ne veš, da so mislili tako? Ah, kje morejo takšni nizki črvički sploh razumeti, kaj se pravi um! In celo Dunjica, celo Dunjica je malone že verjela — saj pravim!"

(Dolge prihodnjak.)

## ANEKDOTE

General Moreau, Napoleonov nasprotnik, je bil na glasu kot izborni strateg — pri umikih. V neki družbi je dejal Napoleon: "Gotovo, Moreau je pomemben general, toda podoben je bobru." — "Kako to?" so vprašali cesarja.

"Tako, da tudi o bobru ne čujemo nič, predno niso udarili po njem."

Pred sovražnikom je zaprosil mlad častnik maršala Beasiera za dopust, da bi obiskal svojega "bolnega" očeta v bližnjem mestu. Maršal je mladega človeka spregledal in dejal: "Le pojdite. Vidim, da poznate zapoved, ki pravi: 'Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel na zemlji.'"

Napoleon je vprašal nižjega častnika, koliko let mu je. "Trideset, sir," je odvrnil ta. "In niste avansirali na višje mesto?"

"Žal da ne, veličanstvo, imel sem smolo." — "Če je tako, pa kar podajte ostavko," je dejal Napoleon, "kajti častnikov a smolo ne morem rabiti."

Ali ste že naredili Prosveto ali Mladinski list svojemu prijatelju ali sodniku lahko pošljete svojem v darovniku v domovino? To je odlična dar trajne vrednosti, ki ga za mal denar.

Vazov Ivan:

## ZAVESE

Doktor Čirikov je ravno pobedoval. Brezbrizno je kadil smotko in pl benediktinca, ki mu ga je prinesla služkinja.

Kar zašlihi na lulle ropot kočije, ki je obetala pred njegovo hišo. Brž je vstal in pogledal skozi okno. Videl je, kako je nekdo naglo skočil iz kočije, odprl vrata v hišo, malo pozneje je slišal, da je nekdo potrkal na vrata in v sobo je vstopil mlad siromašen uradnik.

"Česa želite?" je vprašal zdravnik.

Spoznal je v njem Šandova, ubožnega uradnika v gradbenem ministrstvu.

"Gospod zdravnik, moji ženi je zelo slabo," je izpregovoril ves poten in preplašen Šandov. "A kaj ji je?" je vprašal zdravnik s prišljenim, zdravniku primernim mirom in spustil oblak dima proti stropu.

Šandov mu je pojasnil, da čuti bolna žena bolečine v lakotnici; zbolela da je že pred tremi meseci in da neoprestano leži.

Čirikov je resno pogledal barvano gsto brado in vprašal: "Pa ste poklicali kakega zdravnika?"

"Da, bila sta pri sjej O. in R." Čirikov se je namrdnil: "In sedaj ste se končno spomnili tudi mene!" Pogledal ga je strogo, skoro prezirno, kot bi mu s tem hladnim pogledom hotel reči: "Tako, sedaj me iščeš, ko je že skoro prepozno!"

"Pomagajte mi, gospod Čirikov, vi ste moje zadnje upanje. Rešite mi ženo, mlada je še!" je s prosečim glasom govoril Šandov in razburjen pogledal semtertja na stensko ur; sekunda se mu je zdelala kot ura.

Zdravnik je pomislil nekoliko in rekel: "Dobro. Pridem in pogledam. A časa imam na razpolože četrte ure, ker potem ordiniram sam doma."

V kočiji je zdravnik izpraševal Šandova, s čem so zdravniki zdravili bolno ženo. Iz njegovega govora je spoznal nekaj stvari, ki so se mu zdele napačne in se je namrdnil. Ni mogel prikrivati nekega nemira, vendar Šandov tega ni opazil, ker mu ni gledal v obraz. Gledal je v duhu mlado ženo, ki jo je strašna bolezen vrgla na bolniško posteljo, kako ga pričakuje vsa bleda, usihla. Tekom treh mesecev je potrošil za zdravnika in zdravila več s tešavo prihranjeni denar in si vrhutega vzel še predurjeme na plač od treh mesecev. Nevede je potipal v žep in se spomnil, da je denarnica prazna, a Čirikovu bi moral — kot sta se dogovorila — takoj plačati pet levov.

Na čelu so se mu pojavile potne kaplje. Potrja ga je ta misel in preišlal je zdravnika, ki ga je dvakrat vprašal po isti stvari, a še ni dobil odgovora.

Kmalu je obstala kočija pred nizko hišo, v kateri je stanoval Šandov. Na šlezni postelji je nepremično ležala mlada, bolna, a še vedno lepa žena. Obraz se ji je nagubal od bolečin, oči so ji bile globoko upadle in izražale brezupno žalost in strah. Skozi nje je gledala trpeča duša, kot nevidni duh neumljene smrti skozi stekleno okno. Svetile so se ji od žalosti.

"Pomagajte mi, gospod doktor!" je šepnila z modrimi ustnicami; tiho, da ji trepet ustnic ne bi povzročil prevelikih bolečin.

"Žena je v veliki nevarnosti," je brezobzirno rekel mladi zdravnik in dodal: "Pa saj ni čuda, saj do sedaj ni imela nobene prave nege, ker ste klicali k nji same mazače."

Šandov je stegnil roke, kot da se mu hoče izviti.

"Doktor, rešite mi ljubljeno šeno. Imam tri male otroke, najmanjši je star komaj tri mesece. Dajte, rešite jo, da ne ostanejo sirote." Zajokal je.

"Ne bodi ženska, kaj boš jokal," mu je rekel zdravnik. "Ženo ti morem rešiti samo z operacijo, no, morda se posreči, a gotovega ti ne morem obljubiti."

Šandov se je skoro zgrudil, tako ga je potrla ta izjava.

"Ali res ne gre drugače?" je proseče vzkliknil z glasom drhtečim od strahu.

"Rekel sem vam, da je treba operacije in sicer najkasneje jutri," je odločno nadaljeval zdravnik in vzel klebuk.

"Gospod doktor, prosim, počakajte še nekoliko."

"Verjetnost, da rešim vaši ženi življenje, ki je tako važno za vas in vaše otroke, je komaj petdesetodstotna — a še to samo z operacijo. Brez nje je gotovo izgubljena."

Šandov je pristal na operacijo.

Tista junjaska noč je bila izredno krašna, tiha, svetla in nebo je bilo vse posejano z zvezdami. Lahni vetrč je pregibal akacije na Čirikovem vrtu, katere so obevali žarki luči, ki je gorila v obednici. Doktor je z družino ravno povečerjal; naslonil se je na okno, prižgal smotko in raztresen opazoval zvezdnati nebesni svod.

"Naročil si mi, naj te jutri kmalu zbudim, ali ne?" ga je vprašala žena. Bila je črnolasa, ljubezniva, lepih kretenj in oči polnih miline, ljubezni in blage krotkosti. Vzela je dete, ki ji je zaspalo na prsih in ga dala služkinji, da ga položi v posteljičo.

"Vsekakor ob šestih."

"A zakaj tako kmalu?"

"Operiral bom Šandovo ženo."

Razložil je je njen položaj.

"Pa upaš, da jo rešiš?"

"Ne, ure so ji že štete!"

Žena ga je začudeno pogledala: "Pa to je tudi moja obrt... Jaz se preživljam s prakso in ne s sentimentalnostjo. Kam pa pridem, če pustim danes tega, ker hoče ostati zdrav tudi brez zdravlja, tretji dan tretjega, ker upa, da bo lahko umrl tudi brez operacije, saj po operaciji mu je smrt itak gotova itd. Naši otroci bi umrli od lakote... Ali si pri neala račun od Popova?"

"Da; petsto levov za zaveso."

"Ravno prav, vidiš na ta dolg sem mislil, ko sem jo zagledal. Mislim sem si: plačaj ga in sem se pogodil s Šandovim za operacijo za 500 levov. Dal mi je pisмено pogodbo. Umrla bo pa tako ali tako gotovo."

Noč je bila čudovita.

Čirikov je imel zelo neprijetne sanje. Sanjal je, da so mu zamorci ukradli kirurško orodje, ga ogledujejo in se zbadajo z njim v telo ter se smejejo Čirikovi pogodbi za operacijo Šandove žene; a iz pogodbe teče kri. Orodje so mu vrnilli šele, ko jim je povedal, da ga bo jutri nujno rabil pri neki operaciji.

Ko se je zdravnik zjutraj prebudil, je z zadovoljstvom opazil na mizi, nedotaknjeno škatljo s kirurškim orodjem — ki mu pa ni bilo več potrebno.

Bog se je ponoči usmili Šandove žene.

(Iz bolgarščine prev. A. D.)

## V šoti

— Povej mi, Janček, katera žival je človeku najbližja.

— Ne vem, ali bi smel to povedati, gospod učitelj.

— Kar povej.

— Bolha, gospod učitelj.

## 10 Piece Cosmetic Set \$1.97

This is a Famous Vivant Set and includes Face Powder, \$1.00, Rouge, 75c, Tissue Cream \$1.00, Depilatory, \$1.00, Facial Astringent, \$1.75, Bath Salt, \$1.00, Toilet Water, \$1.25, Perfume, \$2.75, Brilliantine, 75c, Skin Whitener, 75c. Total Value, \$12.00. Special price, \$1.97 for all ten pieces to introduce the line.

Send no money but clip coupon. Name ..... Address ..... Send sets parcel post C. O. D. Your money promptly refunded if not satisfied. Box Van 586-5th Avenue, New York

### Feen-a-mint

The Laxative You Chew Like Gum

No Taste But the Mint

At Drugstore—15c, 25c

### Zonite

For pyorrhea

For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

### FLIT

KILLS FLIES MOSQUITOES

Quick

MLADINSKI LIST JE TUDI ZA ODRASLE ALI STE NAROČENI NANJ?

## BRACES UP A WEAK STOMACH

Naredite 3-dnevno poskušnjo ZASTONJ

Zelodčna nerednost se spozna po enem ali pa več simptomih. Pri eni osebi se spozna po nevolnosti in potlosti in so edina znamenja. Med tem ko drugega boli glava in ima hude bolečine. Nekateri spijo pa se zbuje vseeno utrujeni, drugi pa ne morejo spati.

V devet iz desetih slučajev želodčne slabosti, so vzrok neprebavnosti in zabasnosti čreves, kisanje ostale hrane v ledih organov. Trinerjevo grenko vino vam očaja vse prebavne organe in jih nalahko priloži na odvajanje in vreditev želodca. Celo škrobno hrano priloži k hitremu odvajanju.

POŠLJITE TA BREZPLAČNI KUPON TAKOJ!

Jos. Triner Co., Dept. 25, 1333 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill.

Pošljite mi zastonj, poštino plačano, 3 dnevno poskušnjo steklen Trinerjevega grenkega vina.

Ime ..... Ulica ..... Mesto ..... Država .....

## DOBRODELNOST

Moj prijatelj Bidell se je vrnil s svojega potovanja ter sedel sedaj na svojem starem prostoru v kavarni. Molčal sem, ker nisem vedel povedati ničesar novega in Bidell je tudi molčal. Skoraj ves svet je že videl, pa ni vedel ničesar povedati.

"Ali si doživel kaj posebnega?"

"Skoraj nič. Neki pregovor poznam, ki je resničnejši od vseh drugih: vsaka stvar je zabavna le toliko, kolikor jo sam napraviš zabavno. Človek doživi le to, kar hoče. Prišel sem baš iz Monte Carla. Nič nisem dobil, ker sploh nisem igral. Edini način, da človek ne izgubi. Stanoval sem v hotelu Evropa. Imenitno, v vsakem oziru. Tam so stanovali prav za prav sami milijonarji, ne taki kot tu doma, temveč resnični, z mnogimi milijoni. Morgan, Rothshild, Ford in drugi najteteji. Srečavali smo se pri zajutruku, se pozdravili, govorili o vremenu in skušali drug drugemu odpustiti, da sploh eksistiramo.

Nekega dne sem se oddaljil iz svojega običajnega okolja in staknil v bližnji ulici malo kavarno, ki je nisem prej še nikdar

videl. Vstopil sem. Sedel je tu že neki mlad mož. Začela sva govoriti in čez nekaj časa sem poznal njegovo življenje. Star je bil 25 let, ruski dijak iz boljše družine, in v sled revolucije v izgnanstvu. Slabo je živel ter bil pripravljen na vse. Spomnil sem se milijonarja v hotelu in v trenutku mi je padla v glavo sijajna misel, da bi pomagal mlademu možu.

"Denarja potrebujete," sem rekel, "tu je dovolj bogatih ljudi. Napravili bomo zbirko. Napravili bomo polo — napisal bom kot prvi svoje ime a 2000 franki — teh ne boste dobili — in potem ne bo mogel nihče izmed milijonarjev napisati manj."

Izgotovila sva polo in napisal sem prvi: Ivan Bidell, 2000 frankov. Nato se je vpljal Rothschild, nato Ford, nato Morgan in nato vsi drugi. Napravili so to brez posebnega navdušenja, bolj iz stare navade. Mladi Rus je dobil skupaj 23.000 frankov in to ni bilo malo.

Nastal je molk in nato je rekel Bidell.

"Naslednjega dne sem se izselil iz hotela."

"Zakaj?"

"Rothschild je prišel tudi z zbirko polo za nekega Rusa — in več kot enega si nisem mogel privoščiti."

# Tiskarna S. N. P. J.

## SPREJEMA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOCA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, kalendarje, letake itd. v slovenakem, hrvatakem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih

## VOĐSTVO TISKARNE APELKA NA ČLANSTVO S.N.P.J. DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

Cene zmerno, unifako dele prve vrste. Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne

Pišite po informacije na naslov:

## S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 So. Lawndale Avenue CHICAGO, ILL.

TAM E DOBE NA ŽELJO TUDI VSA USTMENA POJASNILA